

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W 2022 ROKU

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447) każdego roku Burmistrz składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją tych zadań.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Zadania te w naszej gminie realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drobinie. W związku z tym przedkładam Panu Burmistrzowi sprawozdanie z wykonywania tych zadań w 2022 roku.

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy... ponoszonych przez rodziny wspierające;

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W 2022 ROKU

- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie ...;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Zadania zlecone gminy z zakresu wspierania rodziny:

- 1. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu... *rządowy program wsparcia rodzin z dziećmi.*
- 2. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

Od 01 września 2017 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drobinie zatrudnia 1-go asystenta rodziny na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym ...;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W 2022 ROKU

- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329);
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku...;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W 2022 ROKU

18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym ..., lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W roku 2022 pomocą w formie przydzielenia asystenta rodziny zostało objętych 12 rodzin, które miały problemy opiekuńczo-wychowawcze. Wśród tych rodzin 2, to rodziny z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej (7 dzieci). W rodzinach objętych wsparciem asystenta poza problemami opiekuńczo-wychowawczymi istnieją inne problemy takie jak: rodziny niepełne (3 rodziny), problem nadużywania alkoholu (3 rodziny).

Ponadto asystent rodziny monitorował 6 rodzin mających problemy opiekuńczo wychowawcze, problemy we właściwym prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz rodziny, których dzieci przebywały w pieczy zastępczej.

Pomoc w formie wsparcia asystenta rodziny przydzielana była na wniosek Sądu (6 rodzin), na wniosek pracownika socjalnego (6 rodzin).

Wszystkie rodziny wyraziły zgodę na współpracę z asystentem rodziny.

Głównym zadaniem w pracy asystenta z rodziną było najpierw wejście w rodzinę, w miarę możliwości zyskania zaufania, poznania jej i opracowania planu pracy, a dalej próba realizacji podjętych celów. Asystent zobowiązany był do prowadzenia dokumentacji: każda rodzina miała założone akta, w których znajdowała się: zgoda na współpracę, Karta Rodziny, analiza sytuacji szkolnej i wychowawczej dziecka, karta czasu pracy asystenta, plan wizyt, plany pracy i aktualizacje, sprawozdania miesięczne, półroczne, oceny sytuacji rodziny, notatki służbowe, a także materiały dodatkowe pomocne w pracy na rzecz rodziny.

Kontakty asystenta z rodziną były uzależnione od potrzeb rodziny. W początkowej fazie współpracy spotkania odbywały się kilka razy w tygodniu, a z czasem – minimum raz w tygodniu – najczęściej w miejscu zamieszkania rodziny, ale nie tylko (np. w M-GOPS, w szkole, sklepach).

Od wejścia w rodzinę po około 2-3 tygodniach należało wspólnie z rodziną opracować plan pracy, tzn. wyznaczyć cele główne (np. podniesienie

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W 2022 ROKU

umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego), szczegółowe i działania, mające na celu pomóc rodzinie w zmianie jej sytuacji życiowej. Plan pracy opracowywany był 1 x na rok, aktualizowany co pół roku, gdy sytuacja ulegała zmianie (to kwestia bardzo indywidualna).

Praca asystenta rodziny to ścisła współpraca z pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi (zawodowymi i społecznymi), koordynatorami pieczy zastępczej, pedagogiem szkolnym, wychowawcami, Policją, a także służbą zdrowia. Asystent zobowiązany był także do wydawania ocen okresowych o rodzinie lub informacji o aktualnej sytuacji rodziny, kierowanych do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie lub Sądu Rejonowego.

W roku 2022 asystent rodziny był zatrudniony do końca lipca 2022 r., a od 01 sierpnia 2022 r. przeszedł na stanowisko pracownika socjalnego. Do czasu zatrudnienia nowego asystenta rodziny nadzór nad rodzinami prowadzili pracownicy socjalni.

Średni czas pracy z rodzinami w okresie 2022 r. wyniósł ok. 23 miesięcy.

Odnosząc się do ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ważną formą pomocy dla rodzin przeżywających trudności w zakresie opieki i wychowania dzieci, mogłoby być powołanie tzw. rodzin wspierających, które we współpracy z asystentem rodziny pomagałyby konkretnej rodzinie w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego, czy wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Taki zakres pomocy jest uzasadniony, tym bardziej, gdyż w naszej gminie niestety przybywa rodzin sądownie zobowiązanych do ścisłej współpracy z asystentem lub na wniosek pracownika socjalnego, stąd warto byłoby rozważyć możliwość poszerzenia tego stanowiska, poprzez zatrudnienie kolejnych asystentów rodzin i pozyskiwanie rodzin wspierających.

Rada Miejska w 2020 roku uchwaliła "Gminny program wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem na lata 2020-2022". Jednak z uwagi na ograniczone środki na zadania z zakresu pomocy społecznej jest on realizowany w ramach posiadanych środków i zasobów osobowych.

Do najpilniejszych zadań, które należałoby wdrożyć w życie to stworzenie profesjonalnej placówki wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin niewydolnych

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W 2022 ROKU

wychowawczo oraz stworzenie punktu konsultacyjnego gdzie rodziny mogłyby skorzystać z fachowej porady specjalistów takich jak: psycholog, prawnik, pracownik socjalny itp.

W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej, która przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

- 1) opiece i wychowaniu dziecka;
- 2) prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- 3) kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Pomimo dotychczasowych starań nie udało nam się pozyskać takich rodzin. Są rodziny, które pomagają, ale nie chcą się oficjalnie zadeklarować.

Nakłady finansowe przeznaczone na zatrudnienie asystenta rodziny:

2017 r.	- 17 510,14 zł. (9 110,14 zł. Gmina, 8 400,00 zł. Wojewoda),
2018 r.	- 50 480,13 zł. (33 680,13 zł. Gmina, 16 800,00 zł. Wojewoda),
2019 r.	- 45 671,00 zł. (24 125,00 zł. Gmina, 21 546,00 zł. Wojewoda),
2020 r.	- 62 002,34 zł. (60 302,34 zł. Gmina, 1 700,00 zł. Wojewoda),
2021 r.	- 60 158,33 zł. (58 158,33 zł. Gmina, 2 000,00 zł. Wojewoda),
2022 r.	- 37 530,02 zł. (Gmina).

Należałoby rozważyć zatrudnienie kolejnego asystenta rodziny, ale wiąże się to z zapewnieniem dodatkowych środków finansowych w budżecie.